DRŽAVNI ZBOR
P R E J E T O 7.2.2018, 020-07/18-0038/3, 101-01/18-0001/3

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA PRAVOSODJE

Župančičeva 3, 1000 Ljubljana

T: 01 369 53 42
F: 01 369 57 83
E: gp.mp@gov.si
www.mp.gov.si

Podpisnik: Goran Klemencic
Izdajatelj: sigov-ca
Številka certifikata: ac 97 cc aa
Potek veljavnosti: 24.09.2019
Čas podpisa: 16:21, 06.02.2018
Ref. št. dokumenta: 001-1/2018/39

Državni zbor Republike Slovenije
dr. Milan Brglez, predsednik

gp@dz-rs.si

Številka: 001-1/2018/39
Datum: 6. 2. 2018

Zadeva: **Odgovor na pisno poslansko vprašanje Tomaža Lisca v zvezi z zaposlovanjem pravosodnih policistov**
Zveza: vaš dopis št. 020-07/18-0038/2 z dne 11. 1. 2018

Spoštovani,

priloženo vam pošiljamo odgovor na pisno poslansko vprašanje Tomaža Lisca v zvezi z zaposlovanjem pravosodnih policistov.

Lepo pozdravljeni,

mag. Goran Klemenčič
minister

Priloga: kot v besedilu.

ODGOVOR NA POSLANSKO VPRAŠANJE
Tomaža Lisca

v zvezi z zaposlovanjem pravosodnih policistov

Dne 10. 1. 2018 ste name naslovili pisno poslansko vprašanje v zvezi z zaposlovanjem pravosodnih policistov, na katerega v nadaljevanju podajam odgovor.

Uvodoma zagotavljam, da se kadrovske problematike v slovenskih zaporih ne le zavedam, temveč sem za njeno reševanje sprejel in predlagal številne ukrepe, ki jih bom predstavil v nadaljevanju. Kljub temu pa želim v izogib razpolaganju z napačnimi podatki na začetku izpostaviti, da trenutno število zaposlenih pravosodnih policistov v slovenskih zaporih ni »nekaj manj kot petsto«, temveč jih je bilo na dan 19. 1. 2018 543, kar je na primer 30 pravosodnih policistov več, kot jih je bilo zaposlenih konec leta 2015, število vseh zaposlenih pa se je v istem obdobju povečalo iz 818 na 863 (podatek na dan 19. 1. 2018). To je neposredna posledica izkazanega posluha tako ministrstva kot tudi Vlade Republike Slovenije, v okviru katere trenutno tečejo pogajanja za povečanje kadrovskega načrta Uprave Republike Slovenije za izvrševanje kazenskih sankcij (v nadaljevanju URSIKS), ki bi omogočila dodatne zaposlitve pravosodnih policistov.

V letu 2017 je bilo sicer v URSIKS skupno razpisanih kar 41 postopkov za nove zaposlitve v obliki javnih natečajev in javnih objav. Od tega je bilo 18 postopkov javnih natečajev za zasedbo skupaj 36 prostih delovnih mest pravosodni policist. Od vseh postopkov je bilo v letu 2017 zaključenih 18 postopkov, od tega 6 postopkov za zasedbo skupaj 6 prostih delovnih mest pravosodni policist, od katerih so se vsi izbrani kandidati so se v letu 2017 tudi zaposlili. Predvidoma do konca aprila bodo zaključeni še vsi ostali postopki, od katerih je 12 postopkov za zasedbo skupaj 25 prostih delovnih mest pravosodni policist. Stanje se na tem področju tako opazno izboljšuje, posebej ob dejstvu, da smo v zadnjih letih priča upadu števila zaprtih oseb iz 1.511 (dnevno povprečje v letu 2014) na 1.340 (zasedenost na dan 22. 1. 2018), kar ob dejstvu rasti števila zaposlenih tako pravosodnih policistov kot tudi drugih poklicnih profilov ugodno vpliva na njihovo številčno razmerje.

V vprašanju izpostavljate tudi pomanjkanje ustrezne opreme pravosodnih policistov, kar je deloma dejansko bila posledica večletnega varčevanja v času gospodarske krize, na drugi strani pa tudi preteklega neustreznega planiranja sredstev in njihove porabe za druge namene. Ob nastopu mandata sem bil soočen z dejstvom, da je v okviru zaporskega sistema z izgubo delovalo pet javnih gospodarskih zavodov (v nadaljevanju JGZ), pri čemer je največji med njimi, JGZ Pohorje, vrsto let posloval z negativnim poslovnim rezultatom, kljub temu, da je iz proračuna Republike Slovenije letno prejemal v povprečju od 400.000 do 800.000 EUR. Zato smo ob nastopu mandata izpeljali ključne aktivnosti za rešitev problematike, saj je ministrstvo uspelo v prvi polovici leta 2015 zagotoviti sredstva v višini 2,5 mio EUR za pokritje vseh obveznosti iz naslova likvidacije JGZ Pohorje, preostali štirje javni gospodarski zavodi pa so bili s ciljem optimizirati poslovanje z združitvijo funkcij (en direktor in en upravni odbor namesto štirih), poenostaviti sprejemanje poslovnih odločitev in zagotoviti stabilno okolje za zaposlovanje zaprtih oseb (kar je namen ustanovitve JGZ) v decembru 2014 združeni v en javni gospodarski zavod, in sicer JGZ Rinka, ki je pričel delovati 1. 1. 2015. JGZ Rinka od takrat posluje s pozitivnim poslovnim rezultatom in uspešno zmanjšuje stanje zadolženosti, ki je bilo že ob koncu leta 2016 praktično razpolovljeno. Sredstva, ki so bila v preteklosti torej namenjena plačevanju nenehnega kreditiranja, so bila tako lahko preusmerjena drugam – v opremo in usposabljanja za zaposlene ter programe za resocializacijo zaprtih oseb.

V zvezi z opremo pravosodnih policistov naj izpostavim tudi zgovorno dejstvo, da v letu 2014 na posameznih proračunskih postavkah (npr. za posebno varnostno opremo ter za računalniško opremo) sploh ni bilo predvidenih prav nobenih sredstev za investicije. Skupaj z URSIKS smo na podlagi pregleda stanja v okviru proračunskih pogajanj od leta 2015 dalje zagotovili dovolj sredstev (skupaj cca. 1,5 milijonov EUR) za nakup potrebne opreme, kot so službena vozila (7 v letu 2015, 6 v letu 2016 ter kar 32 v letu 2017), nujna medicinska oprema (defibrilatorji in reanimacijski kovčki), pohištvo za zaprte osebe ter pisarniško pohištvo. Dodatne potrebe po opremi seveda še vedno obstajajo in razmere bomo na področju opreme še izboljševali, saj imamo za namen nabave varnostne opreme v letu 2018 na voljo 218.850 EUR, medtem ko je na proračunski postavki za leto 2019 na voljo 180.000€ in del tega denarja bomo namenili tudi za nabavo oziroma nadomestitev stare opreme v zavodu Ljubljana, s čimer bomo pokrili veliko večino potreb. Denar prvenstveno planiramo za nabavo med letom okvarjene opreme, zagotovo pa bomo vsem novo sprejetim pravosodnim policistom zagotovili vso potrebno varnostno opremo in prav tako zamenjali vso med leto okvarjeno opremo, ki jo pravosodni policisti potrebujejo pri svojem rednem delu.

Poleg kadrovskih in finančnih ukrepov za izboljšanje delovnega okolja za zaposlene v slovenskih zaporih velja izpostaviti tudi dejstvo, da smo tako v letu 2015 kot tudi v letošnjem letu pripravili obsežne spremembe področne zakonodaje, ki pomenijo razbremenitev pravosodnih policistov pri vodenju postopkov. Leta 2015 sprejeta novela Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij (ZIKS-1F) je sistematično razbremenila zaposlene, ki vpisujejo odločitve v osebne načrte zaprtih oseb, ravno tako so bili razbremenjeni vodenja upravnih postopkov pri odločitvah, ki nimajo te narave (npr. odločanje o načinu obiskov). S spremembami zakona v letu 2015 se je opustila tudi izdaja odločbe o izrabi letnega dopusta obsojencev, saj je dovolj predhodna odobritev. Pomembna razbremenitev pravosodnih policistov pri vodenju postopkov je pomenila določba glede odvzema prstnih odtisov, saj za izvrševanje kazni zapora ni nujno potrebno, da se vsakemu obsojencu odvzamejo prstni odtisi. Zakon je sicer ohranil možnost odvzema za primere, ko je to nujno v okviru postopkov identifikacije neidentificirane osebe ali morebitnega pobega, vendar pa odvzem prstnih odtisov od uveljavitve novele ni več obvezen po sistematiki predpisa. Po spremembah in dopolnitvah v letu 2015 je razbremenitev pravosodnih policistov pomenila tudi sprememba postopka premeščanja, saj je premestitev mogoče predlagati le po uradni dolžnosti in se je število premestitev posledično zmanjšalo, kar vpliva tudi na izvrševanje odredb in na naloge, ki jih opravljajo pravosodni policisti.

V letu 2017 je bil pripravljen predlog novele Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij (ZIKS-1G), ki ga je Vlada Republike Slovenije potrdila na svoji seji dne 21. 12. 2017 in bo obravnavan na februarski redni plenarni seji Državnega zbora. V zvezi s prekinitvijo obiska zaradi neustreznega vedenja obsojenca med obiskom je v predlogu novele opuščena izdaja odločbe, saj gre za izvršitveni ukrep, tudi tam kjer je še ostala ureditev glede pozitivnih odločb pa je bilo sistematično odpravljeno izdajanje odločb ter se izreki odločb vpisujejo v osebni načrt obsojencev. Na splošno je bilo pri pooblastilih pravosodnih policistov določeno tudi načelo sorazmernosti, kar pomeni, da pravosodni policisti uporabljajo le tista pooblastila, ki so nujno potrebna za izvršitev naloge, navedeno pa bo pomenilo razbremenitev pravosodnih policistov pri vodenju postopkov in izvrševanju odredb. Izpostaviti velja tudi sprejem povsem novega Zakona o probaciji in vzpostavitev Uprave za probacijo, ki bo s 1. 4. 2018 prevzel pomembne naloge, vezane na resocializacijo storilcev kaznivih dejanj in že na srednji rok zmanjšal zaporsko populacijo, s tem pa tudi izboljšal razmerje med številom zaprtih oseb in zaposlenih v slovenskih zaporih. Poleg tega je bila v začetku leta 2017 pripravljena tudi strategija razvoja zaporskega sistema, ki daje pomembne smernice za doseganje želenega ciljnega stanja, primerljivega stanju v ostalih evropskih državah, ob upoštevanju najnovejših penoloških spoznanj in sprememb v družbi.

Zavedam se, da je v slovenskemu sistemu izvrševanja kazenskih sankcij preteklih nekaj let gospodarske krize povzročilo velike omejitve v zagotavljanju resursov in v razvoju sistema, vendar sem prepričan, da smo v preteklih treh letih s finančnimi, kadrovskimi, organizacijskimi in pa tudi obsežnimi normativnimi ukrepi pomembno sanirali zatečeno stanje, s tem pa tudi izboljšali sistemske pogoje ter okrepili izvajanje njegovega osnovnega poslanstva, to je zagotavljanja varnosti družbe, zaposlenih in zaprtih oseb ter njihove možnosti socialne reintegracije. Kljub tem izboljšavam pa bo tudi v prihodnje potrebno stalno prizadevanje v zagotavljanju ustrezne organizacije dela ter upravljanje s kadrovskimi viri, ki bo omogočala optimalnejše koriščenje potenciala razpoložljivih resursov in pomembno omejevala tveganja, ki jih omenjate v poslanskem vprašanju in jih ni mogoče zamejiti zgolj z zagotovitvijo več ljudi in več sredstev.